

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์สุขภาพโลกของประเทศไทย

สมัชชาสุขภาพแห่งชาติครั้งที่เจ็ด

ได้พิจารณารายงานเรื่อง การจัดทำแผนยุทธศาสตร์สุขภาพโลกของประเทศไทย^๑

กังวล ต่อการขยายตัวอย่างรวดเร็วของโรคติดต่อและโรคอุบัติใหม่ข้ามพรมแดน โรคไม่ติดต่อ ตลอดจนผลิตภัณฑ์และเทคโนโลยีด้านสุขภาพข้ามพรมแดนและการเปลี่ยนแปลง ทั้งที่เกิดขึ้นเป็นภัยโดยธรรมชาติและโดยมนุษย์ โดยเฉพาะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร ซึ่งจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางสุขภาพและความกินดีอยู่ดีของประชาชนไทยและประชาชนในทุกภูมิภาคของโลก

ตระหนัก ว่าการติดต่อเชื่อมโยงระหว่างประเทศเนื่องจากการเดินทางไปมาหาสู่กันมากขึ้น โดยเฉพาะในประชาคมอาเซียน จะทำให้โรคติดต่อขยายตัวรวดเร็วหากไม่มีมาตรการรองรับ

ตระหนัก ว่าการป้องกัน ควบคุม และแก้ไขภัยคุกคามสุขภาพ จากโรคติดต่อ โรคไม่ติดต่อ โรคจากพฤติกรรม เช่น การบริโภคยาสูบ สุรา หรือยาเสพติด ภัยพิบัติทางธรรมชาติ และภัยจากเทคโนโลยี ไม่สามารถกระทำได้โดยประเทศหนึ่งประเทศใดเพียงลำพัง แต่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกประเทศ

ตระหนัก ว่ายังมีปัญหาด้านสุขภาพหลายประการที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าว ผู้อพยพ ผู้ลี้ภัย คนไร้รัฐ ผู้ต้องกัก และผู้ลักลอบเข้าเมืองที่เข้ามาในประเทศไทย และคนไทยที่ไปทำงานในต่างประเทศ ทั้งที่ถูกกฎหมายและไม่ถูกกฎหมาย จำเป็นต้องแก้ปัญหาด้วยความร่วมมือจากหลายภาคส่วนในประเทศ และระหว่างประเทศ

ตระหนัก ว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดทิศทางด้านสุขภาพและดำเนินการให้ได้ผล ไม่ได้จำกัดเพียงรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทำงานด้านสุขภาพโดยเฉพาะ แต่มาจากหลายภาคส่วน เช่น ภาครัฐทั้งในและนอกภาคสุขภาพ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม รวมถึงกลไกสุขภาพระดับท้องถิ่น ประเทศ ภูมิภาคและระดับโลก ซึ่งเกี่ยวข้องกับองค์กรระหว่างประเทศเป็นจำนวนมาก

รับทราบ ว่าประเทศไทยได้พัฒนาระบบการจัดการความร่วมมือภายในประเทศและต่างประเทศ ในการขจัดปัญหาภัยต่อสุขภาพได้ดีขึ้นเรื่อยๆ เช่น การควบคุมการระบาดของโรคซาร์ส การเฝ้าระวังและการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการระบาดของไวรัสอีโบลา การกำจัดคราบน้ำมันในน่านน้ำทางทะเล ซึ่งหากมีความเข้าใจ มีการเตรียมพร้อม และมีความร่วมมือมากขึ้นจากทุกภาคส่วน และจากสังคมสุขภาพโลก จะทำให้การดำเนินการราบรื่นและปัญหาน้อยลงกว่าเดิม

รับทราบ ว่าประเทศไทยได้แสดงบทบาทนำสำคัญในเวทีสุขภาพโลก (ทั้งทวีปเอเชีย อนุภูมิภาค ภูมิภาค และระดับโลก) เฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดและผลักดันวาระสุขภาพที่สำคัญๆ การมีจุดยืนรักษาผลประโยชน์ และแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพของประเทศกำลังพัฒนา เช่น การผลักดันกฎหมายควบคุมการบริโภคยาสูบ การผลักดันหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า การผลักดันการแบ่งปันผลประโยชน์จากเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ซึ่ง

^๑ เอกสารสมัชชาสุขภาพ ๗/หลัก ๕

เป็นฐานการพัฒนาวัคซีน การแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาระบบหลักประกันสุขภาพและสาธารณสุข การให้ความช่วยเหลือในกรณีภัยพิบัติธรรมชาติ เช่น ใต้ฝุ่นในพม่า และเฮติ และกรณีอีโบล่าในประเทศแอฟริกาตะวันตก

รับทราบ ว่าประเทศไทยได้ให้ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาสาธารณสุขในประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศสมาชิกอาเซียน ตลอดจนประเทศในภูมิภาคอื่นๆ อาทิ ประเทศในแอฟริกาและหมู่เกาะแปซิฟิก การออกแบบระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ระบาดวิทยา การป้องกันโรคติดต่อ ตลอดจนให้การรักษาพยาบาลประชาชนของประเทศเพื่อนบ้านตามแนวชายแดน

ตระหนัก ว่าการดำเนินการด้านสุขภาพมีผลต่อเศรษฐกิจของประเทศและประชาชนไทย เช่น การนำ การดูแลสุขภาพแผนไทยออกสู่เวทีสุขภาพโลก ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการปกป้องสิทธิทางภูมิปัญญาด้วย ขณะเดียวกันการดำเนินนโยบายการค้าระหว่างประเทศ การเจรจาข้อตกลงการค้าเสรี และข้อตกลงระหว่างประเทศ อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะสินค้าที่ทำลายสุขภาพหรือไม่ปลอดภัย หรือทำลายสิ่งแวดล้อม และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่ส่งผลกระทบต่อ การเข้าถึงยา จึงมีความ จำเป็นต้องมีระบบการประสานงานกันอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อให้การดำเนินงานนโยบายต่างๆ มีความสอดคล้องกัน โดยรักษาผลประโยชน์ ของประเทศและประชาชนไทยในภาพรวม

เล็งเห็น ความสำคัญของการกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายสุขภาพโลก การพัฒนาบุคลากร การมี กลไกประสานงานให้ประเทศไทยสามารถรักษาความมั่นคงด้านสุขภาพของประชาชนไทย และสามารถ แสดงบทบาทนำสำคัญในเวทีสุขภาพโลกต่างๆ เวทีการเจรจาการค้าที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพ

เล็งเห็น ว่าแผนยุทธศาสตร์สุขภาพโลกของประเทศไทย เป็นกรอบทิศทางการทำงานร่วมกันอย่างเป็น ระบบของภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม เพื่อสร้างความมั่นคงทางสุขภาพของคนไทย ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของไทย สร้างประโยชน์ต่อสังคมโลก ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ เป้าหมายแห่งสหประชาชาติ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนหลังปี ค.ศ.๒๐๑๕ รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อทั้งคน ไทยและประชากรโลก

จึงมีมติดังต่อไปนี้

๑. รับรองแผนยุทธศาสตร์สุขภาพโลกของประเทศไทย พ.ศ.๒๕๕๘ – ๒๕๖๓ ตามผนวกแนบท้ายมติ นี้^๒ และมีส่วนร่วมในการดำเนินการอย่างเต็มที่

๒. ขอให้ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงการต่างประเทศ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพ แห่งชาติ เสนอแผนยุทธศาสตร์สุขภาพโลกของประเทศไทย พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๓ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อ พิจารณาให้ความเห็นชอบ เป็นกรอบในการดำเนินการของประเทศต่อไป

๓. ขอให้ คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติสนับสนุนกระบวนการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายสุขภาพ โลก โดยมีองค์ประกอบจากกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงอื่นๆ และทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม ให้แล้วเสร็จ ภายใน ๖ เดือน เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ

^๒ เอกสารสมัชชาสุขภาพ ๗. มติ ๕ .ผนวก ๑

กำหนดกลไกการดำเนินการ สนับสนุนและติดตามความก้าวหน้าและประเมินผล รวมทั้งสื่อสารการดำเนินงาน ตามแผนยุทธศาสตร์อย่างเป็นรูปธรรมร่วมกัน ให้แล้วเสร็จ ภายใน ๑ ปี นับจากวันที่การจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายสุขภาพโลกแล้วเสร็จ

๔. ขอให้เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ รายงานความก้าวหน้าต่อสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๙